

ГОМЕЛЬСКІ УНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, КАМІТЭТА ЛКСМБ
І ПРАФКОМАУ ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯР ЖАУНАГА УНІВЕРСІТЭТА

№ 6 [636]

Субота, 22 лютага 1986 года

Газета заснавана ў верасні
1969 года. Выходзіць
раз у тыдзень

Цана 2 кап.

3 АУТРА савецкі народ і яго воіны, нашы сябры за мяжой урачыста адзначаюць 68-ю гадавіну Савецкай Арміі і Ваенна-Марскога Флоту. Па добрай традыцыі дзень нараджэння Узброеных Сіл СССР адзначаецца ў нашай краіне як усенароднае свята. Створанная для абароны заваёў Вялікага Кастрычніка, Савецкая Армія і Ваенна-Марскі Флот з гонарам выконваюць свой свяшчэнны абавязак. Савецкія воіны накіроўваюць усё свае намаганні і энэргію на далейшае павышэнне пільнасці і баявой гатоўнасці ва ўмовах рэзкага абстрактнага ваенна-палітычнага абстаноўкі ў свеце па віне ЗША і іх саюзнікаў па НАТО.

68-я гадавіна Савецкай Арміі і Ваенна-Марскога Флоту адзначаецца ў значна большы час — напярэдадні адкрыцця XXVII з'езду КПСС. Усё гэта надае абсалютную афарбоўку справам і думкам працаўнікоў гарадоў і вёсак, воінаў арміі і флоту. Савецкія людзі паспяхова завяршылі XI і ўступілі ў першы год XII пяцігодкі. Чарговы XXVII з'езд КПСС вызначыць далейшыя рубяжы сацыялістычнага і эканамічнага развіцця нашага грамадства, умацаванна абароннай магучасцю краіны.

Час падрыхтоўкі да партыйнага форуму стаў яшчэ адной яркай старонкай у жыцці гераічных Савецкіх Узброеных Сіл, адлюстравваючы аднадушную падтрымку воінам арміі і флоту палітыкі партыі, яе стратэгічнай лініі на паскарэнне сацыяльна-эканамічнага развіцця краіны, іх цесную згуртаванасць вакол КПСС.

Назгаснай славай пакрылі сябе нашы Узброеныя Сілы ў суровыя

гады Вялікай Айчыннай вайны, 40-гаддзе Перамогі ў якой урачыста адзначыў не толькі савецкі народ, але і усё прагрэсіўнае чалавецтва.

Сёння ў радах нашых Узброеных Сіл знаходзяцца ўжо сыны і ўнукі тых, хто насмерць стаяў пры абароне Масквы і Ленінграда, чый баявы шлях пралёг ад Сталінграда да Берліна. Сваю вернасць гераічным традыцыям старэйшых пакаленняў цяперашняй абаронцы краіны дэманструюць самаадданай ратнай працай, паймаўшчы кіруючы складанымі

баявымі машынамі, ракетнымі комплексамі і радыёэлектроннымі сістэмамі, атамнымі падводнымі лодкамі і звышгукавымі павятрачнымі караблямі.

У нашым універсітэце вучыцца нямаюць баявых воінаў, якія бездакорнай службай Радзіме заслужылі шматлікія заахочванні і ўрадавыя ўзнагароды. Сярод іх — Міхаіл Жукевіч, Яўген Белаш, Аляксандр Закараш, Алег Коваль, Аляксандр Осіпаў, Аляксандр Лунёў, Анатоль Байкоў і інш.

Рашэнне задач абароны нашай Айчыны патрабуе ўдзелу ў гэтай справе грамадскіх патрыятычных арганізацый і, перш за ўсё, ДТСААФ. У сваіх радах яно аб'ядноўвае цяпер больш 107 мільянаў чалавек. Абароннае таварыства ставіць сваёй асноўнай мэтай дапаўняць ваенныя функцыі дзяр-

На пасяджэнні камітэта камсамола падведзены вынікі сацыялістычнага спаборніцтва студэнтаў універсітэта за права падпісаць рапарт Ленінскага камсамола XXVII з'езду КПСС. Яно вылося за пачатку навучальнага года. Кожны месяц на факультэтах вызначаліся пераможцы пражэктнага з'яўлення. І вось сталі вядомы імяны самых дастойных, хто пазаўчора ва ўрачыстай абстаноўцы ў Па-

рабавымі арганізацыямі грамадскімі формамі далучэння працоўных і моладзі да ўмацавання абароназдольнасці краіны, выхавання іх пастаяннай гатоўнасці да абароны Радзімы.

Арганізацыя ДТСААФ нашага ўніверсітэта сумесна з камсамольскай і прафсаюзнай арганізацыямі, спартклубам ГДУ пры актыўным удзеле ветэранаў вайны і працы праводзяць вялікую работу па ваенна-патрыятычнаму выхаванню студэнцкай моладзі і правядзенню разнастайных абаронна-масавых і спартыўных мерапрыемстваў. Гэта садзейнічае падрыхтоўцы актыўных абаронцаў Радзімы — прадужальнікаў лепшых традыцый старэйшых пакаленняў.

Па выніках 1985 года працінальная арганізацыя ДТСААФ ГДУ прызнана пераможцай раўнааўна і абласнога аглядаў-конкурса абаронна-масавай работы ў гонар 40-гаддзя Перамогі і ўзнагароджана граматамі.

У пастаноўцы абаронна-масавай, ваенна-патрыятычнай і спартыўнай

ПАДПІСАЛІ РАПАРТ З'ЕЗДУ

лацы культуры мясцовай прамысловасці падпісаў рапарт.

Генадзь Маторны набывае спецыяльнасць эканаміста па працы. Пасля першага года вучобы ён быў прызваны на службу ў рады Савецкай Арміі. Юнак выдатна выконваў свой пачэсны грамадзянскі абавязак, вызначаўся ў баявой і палітычнай падрыхтоўцы. Як аднаго з лепшых воінаў яго прынялі кандыдатам у члены КПСС.

Зволіўшыся ў запас, Генадзь працягвае вучобу па абранай спецыяльнасці. Ён з'яўляецца старэйшай гр. Т-23, членам штаба працоўных спраў факультэта. Грамадскія даручэнні выконвае бездакорна, заўсёды гатовы прысці на дапамогу таварышам. І

яны прыслухоўваюцца да кожнай яго пароды, да кожнага яго слова. І заканамерна: Генадзь валодае багатымі ведамі. Гэта пацвердзілася і на зімовай залікова-экзамэнацыйнай сесіі: усё экзамэны ён здаў на «выдатна».

Рапарт форуму камуністаў Краіны Саветаў вылаў гонар падпісаць таксама дзюгакурнікам Іне Цуканавай з матфака, Алене Пасько з фізічнага і Сяргею Лясенку з гісторыка-філалагічнага факультэтаў, трэцякурсніцы біяфака Наталлі Бабковай, студэнта 4-га курса геалагічнага факультэта Генадзю Осіпаву. Усе яны таксама выдатнікі вучобы, актывісты ў грамадскім жыцці, карыстаюцца заслужаным аўтарытэтам сярод таварышаў па вучобе і выкладчыкаў.

(Наш кар.)

НА ВАРЦЕ МІРУ І ПРАЦЫ

універсітэта сумесна з камсамольскай і прафсаюзнай арганізацыямі, спартклубам ГДУ пры актыўным удзеле ветэранаў вайны і працы праводзяць вялікую работу па ваенна-патрыятычнаму выхаванню студэнцкай моладзі і правядзенню разнастайных абаронна-масавых і спартыўных мерапрыемстваў. Гэта садзейнічае падрыхтоўцы актыўных абаронцаў Радзімы — прадужальнікаў лепшых традыцый старэйшых пакаленняў.

Па выніках 1985 года працінальная арганізацыя ДТСААФ ГДУ прызнана пераможцай раўнааўна і абласнога аглядаў-конкурса абаронна-масавай работы ў гонар 40-гаддзя Перамогі і ўзнагароджана граматамі.

У пастаноўцы абаронна-масавай, ваенна-патрыятычнай і спартыўнай

заслуга партыйных, камсамольскіх прафсаюзных арганізацый названых факультэтаў. Камітэт ДТСААФ, камітэт камсамола і прафкомы выказваюць вялікую ўдзячнасць ветэранам вайны У. Д. Аршчанку, А. А. Баскакаву, Б. В. Бокуцю, М. А. Дамітрыеву, Г. С.

Еўдакіменку, А. С. Калугіну, А. А. Косцікаву, У. П. Ксянюву, М. М. Маёраву, Р. С. Мільчанку, М. В. Навучыцелю, П. А. Савінаму, Я. А. Семенчуку, У. С. Сідараву, А. І. Рыбіну, А. І. Украінцу, І. Ф. Харламаву, В. А. Хількевічу, У. А. Шаўчанку, М. П. Шкарбуну і іншым таварышам, якія ўносяць вялікі ўклад у справу ваенна-патрыятычнага і інтэрнацыянальнага выхавання студэнцкай моладзі.

Далейшае павышэнне эфектыўнасці і якасці ваенна-патрыятычнай, абаронна-масавай і спартыўнай работы будзе нашым лепшым укладом у ажыццяўленне рашэнняў, якія прыме XXVII з'езд КПСС.

КОШІ,
старшыня камітэта ДТСААФ
ГДУ, маёр у адстаўцы.

НА КАМУНІСТЫЧНЫМ СУБОТНІКУ

Дружна працавалі на камуністычным суботніку, прысвечаным XXVII з'езду КПСС, студэнты ГДУ. Новая будыні гарадскога ўніверсітэта і гасцініцы «Турыст», паліклініка № 8 сталі 15-га лютага аб'ектамі іх плённай працы.

Гэтых дзячэат, студэнтка універсітэта, наш фотакарэспандэнт Н. Кір'янава эфатаграфавала ў час разбіўкі клумб у холе гасцініцы «Турыст».

Лічбамі — аб зімовай сесіі ЗРУХІ І ЗБОІ

Набірае тэмп другі семестр навучальнага года. Вынікі ж першага леглі ў справядзачы. Па іх ужо можна меркаваць аб узроўні і якасці паспяховаці студэнтаў усіх факультэтаў універсітэта. Лепшы паказчык па абсалютным паспяховаці мае гісторыка-філалагічны факультэт — 94,6% (у мінулым годзе 92,9%). На наступных месцах размясціліся адпаведна: біяфак — 93,6 (94,8), фізічны факультэт — 90,5 (88,7), факультэт фізвыхавання — 88,9 (88,0), эканомфак — 86,3 (91,3), матфак — 86, (85,7), геафак — 84,8 (88,1).

Як бачна, узровень паспяховаці ў параўнанні з зімовай сесіяй мінулага года ўзрос на чатырох факультэтах: гістфіле, фізічным, матэматычным факультэтах і факультэце фізвыхавання. Разам з тым трэба адзначыць, што на гісторыка-філалагічным факультэце на 3,4% знізілася паспяховаць будучых гісторыкаў.

Сёлетня горшыя якасныя паказчыкі паспяховаці на біялагічным, эканамічным і геалагічным факультэтах. Асаблівую трывогу выклікаюць па-

казчыкі апошніх двух факультэтаў, дзе паспяховаць знізілася адпаведна на 5 і 3,3%.

Зменшылася ў гэтым годзе і колькасць выдатнікаў. Ле-зімовай сесіі іх было 277, цяпер — 260. А вось студэнтаў, якія атрымалі незадавальняючы адзнакі, павялічылася з 156 да 186. І гэта ў той час, калі агульная колькасць здаваўшых сёлетнюю зімовую сесію зменшылася на 133 чалавекі.

Паспяховаць студэнтаў (а яна ў цэлым па універсітэце па выніках зімовай сесіі ў параўнанні з леташнім знізілася на 0,2%), адлюстроўвае не толькі нашы дасягненні, але і недапрацоўкі, пралікі. Гэта павінна стаць прадметам сур'ёзнай, дзелавой размовы на кожным факультэце, кожнай кафедры. Ажыццяўляючы рашэнні партыі і ўрада па вышэйшай школе, трэба не на словах, а на справе прымяняць усё рычагі для якаснага палепшэння падрыхтоўкі моладзых спецыялістаў з універсітэцкай адукацыяй.

І яшчэ: трэба дамагацца, каб студэнты своечасова ліквідавалі ўсе «правалы». Нельга дапусціць таго, калі экзамэны не перадаюцца на станоўчую адзнаку доўгі час. Б. ВАЛОДЗІН.

3 ВОПЫТУ ПРАПАГАНДЫСЦКАЙ РАБОТЫ

ЭКАНАМІЧНЫЯ СТЫМУЛЫ Ў БУДАЎНІЦТВЕ

У адпаведнасці з планамі работы Савета па эканамічнай адукацыі пры Цэнтральным РК КПБ і метадавета кабинета палітасветы будтрэста № 14 на мінулым тыдні на базе школы канкрэтнай эканомікі «Ад эксперыменту — да новай сістэмы гаспадарання» БУ-46 адбыўся семінар прапагандыстаў па тэме «Новы эксперымент беларускіх будаўнікоў — як элемент удасканалвання гаспадарчага механізму». Заняткі былі адкрытымі. На іх запрацілі ўсіх прапагандыстаў, якія вядуць гэты курс на іных прадпрыемствах і ў арганізацыях раёна. Присутнічалі таксама загадчыкі кабинетаў палітасветы на грамадскіх пачатках.

Заняткі вёў прапагандыст Віктар Рыгоравіч Кароўкін.

ВА ЎСТУПНЫМ слове В. Р. Кароўкін адзначыў актуальнасць вызначанай тэмы ў святле задач па паліпашэнню структуры вышэйшых укладанняў, скарачэнню тэрмінаў, павышэнню якасці будаўніцтва. З улікам тых патрабаванняў, якія ставяцца сёння, існуючы парадак арганізацыі будаўніцтва патрабуе карэктнага ўдасканалвання. Патрэбна сістэма паказчыкаў планавання і рэалізацыі. Вывучэнне і распаўсюджванне вопыту эксперыменту беларускіх будаўнікоў стымуючага скарачэння матэрыяльных, працоўных і фінансавых затрат набывае асаблівае значэнне. У будучым годзе ставіцца задача пераводу на новую сістэму рэалізацыі ў праектаванні і будаўніцтве ўсіх аб'ектаў рэспублікі, у аснову якой ляжа стабільная (дагаворная) цэна на будаўнічы прадукцыю.

У XII пяцігоддзі патрэбна скараціць не менш чым на 4—5% удзельныя паказчыкі каштарыснага кошту будаўніцтва.

Аб значнасці ўсёй гэтай работы, але ўжо ў плане абмеркавання перадавадзкіх дакументаў, гаварыў слухач школы Г. Марголін. Кардынальнае паскарэнне навукова-тэхнічнага прагрэсу выступае галоўным рычагом павышэння эфектыўнасці вытворчасці. У мэтах інтэнсіфікацыі эканомікі неабходна істотна ўзняць тэхнічна-эканамічны ўзровень будаўніцтва, пераўтварыць будаўнічы вытворчы ў адзіны індустрыяльны працэс.

Цікава прайшоў у слухачоў разгледжаны пытанні, прапанаваны прапагандыстам.

Аб невыкарыстоўваемых рэзер-

вах павышэння эфектыўнасці будаўніцтва гаварыла Г. Макарыч. Яна адзначыла, што на многіх аб'ектах застаецца высокая удзельная вага паказчыкаў расхода матэрыялаў і працоўных затрат. У распаўсюджваемых праектах не заўсёды ўлічваліся навіейшыя дасягненні навукі і тэхнікі. У такіх жа становішчы і будаўнікі. У каштарысным кошыце будаўніцтва 60% складаюць расходы на матэрыялы і больш 20% — на аплату працы. Скарачэнне гэтых затрат прыводзіць да зніжэння аб'ёму таварна-будаўнічай прадукцыі і паваршэння іншых паказчыкаў работ падрадных арганізацый. Таму неабходна ўвязаць эканамічны інтарэсы і ўзаемную адказнасць усіх удзельнікаў капітальнага будаўніцтва, уключаючы заказчыкаў, праектыроўшчыкаў і будаўнікоў, г. зн. увесці стымулаванне за зніжэнне каштарыснага кошту.

Па пытанню сутнасці і асноўных палажэнняў эксперыменту беларускіх будаўнікоў выступіў А. Кавалёў.

— Асновы эксперыменту, — сказаў ён, — з'яўляецца прымяненне стабільных каштарысных цэн на будаўнічы прадукцыю, выкарыстоўваемым у разліках паміж заказчыкамі і падрадчыкамі, а таксама пры планаванні і адрэацыі вытворчай дзейнасці будаўніча-мантажных і праектна-пошуковых арганізацый. Розніца паміж гэтым коштам і коштам вытворчасці будаўніча-мантажных работ, удакладненая на стадыі рачотка праектавання з улікам эканамічных праектных рашэнняў, размярковаецца паміж дзяржаўным бюджэтам, праектна-по-

шукавымі і будаўніча-мантажнымі арганізацыямі, а таксама арганізацыямі-заказчыкамі і становіцца ў іх дадатковай крыніцай матэрыяльнага заахвочвання работнікаў. Гэты падыход базіруецца на вопыце ГДР, дзе прымяненне стабільных цэн на будаўнічы прадукцыю дазволіла паскорыць рэалізацыю навукова-тэхнічных дасягненняў і забяспечыць на гэтай аснове істотную эканомію вытворчых рэсурсаў. Для ажыццяўлення эксперыменту распрацаваны метадычныя палажэнні, якія зацверджаны міжведамаснай камісіяй пры Дзяржаўнае ССР па пытанні прымянення новых метадаў планавання і эканамічнага стымулавання.

З растлумачэннем парадку ўдзелу ў эксперыменце выступіў В. Пучкоў.

— Па ўмовах эксперыменту ўдзельнічаў у ім, — гаварыў слухач школы, — могуць праектна-пошукавыя, будаўніча-мантажныя арганізацыі і заказчыкі. Можна падключыць таксама прадпрыемствы прамысловасці будаўнічых матэрыялаў і будіндустрыі. Асноўныя функцыі, звязаныя з правядзеннем эксперыменту, ускладаюцца на праектна-пошукавыя арганізацыі, а дагаворная работа на апарат будаўніча-мантажнай арганізацыі. Прапановы аб уключэнні аб'екта ў эксперымент уключаюцца толькі пасля ўзгаднення іх з праектна-пошукавай, падраднай арганізацыяй і заказчыкам. Дзяржбуду рэспублікі дасялаецца пратакол узгаднення.

Упраўленне праектных арганізацый Дзяржбуда БССР праварае сапраўднасць прадстаўленай інфармацыі і ў снежні (папярэдняга года планаванню) складае праект пераліку аб'ектаў, уключеных у эксперымент. Удакладненне зацверджанага пераліку ўключаных у эксперымент аб'ектаў прадугледжваецца два разы ў год: і сакавіка і і жніўня. Карэктывы праводзіцца на аснове прапанов праектна-пошуковых арганізацый з адпаведнымі абгрунтаваннямі.

Аб размеркаванні і выкарыстанні сродкаў, якія ўтвараюцца за кошт эканоміі ад прымянення ў праектах навукова-тэхнічных дасягненняў, расказала Э. Чарнова:

— Чвэрць эканоміі, — значыла яна, — застаецца ў распаўсюджанні падрадных арганізацый для пакрыцця затрат на ўкарачэнне навукова-тэхнічных дасягненняў. Такая ж доля эканоміі ад прымянення ў праекце навукова-тэхнічных дасягненняў уносіцца будаўнікамі ў дзяржаўны бюджэт. Астатняя сума — 50% — накіроўваецца ў фонд матэрыяльнага заахвочвання ўдзельнікаў эксперыменту. Гэтыя сродкі расходуюцца для прэміравання работнікаў з улікам дасягнутай эфектыўнасці правядзення эксперыменту, а таксама на паліпашэнне сацыяльна-бытовых умоў працоўных калектываў.

Аб прэміраванні ўдзельнікаў эксперыменту на занятках гаварыла Л. Цялячка.

З цікавасцю былі заслушаны на занятках вынікі двух дамаўшніх заданняў: «З вопыту правядзення эксперыменту ў будтрэсце № 14» і «За кошт чаго была атрымана эканомія на аб'ектах, уключаных у эксперымент, з якімі выступілі А. Саковіч і С. Барысевіч. Каштоўнасць падобнай формы, прымененай прапагандыстам, заключаецца ў тым, што яна істотна дапаўняе тэарэтычныя палажэнні фактычным матэрыялам і дазваляе слухачам па-сапраўднаму зразумець дзейнасць эксперыменту. Так, у мінулым годзе ў эксперыменце ўдзельнічала пяць уапраўленняў трэста. Эканомія ад укарачэння новых праектных распрацовак складала каля 200 тысяч рублёў. Прыкладна больш чым на 2 тысячы чалавека-дзён зменшліся працоўныя затраты. На 0,8% працягчылася прадукцыйнасць працы, прыбытак склаў 27,3 тыс. рублёў.

Падагульняючы заняткі, прапагандыст В. Р. Кароўкін даў ацэнку выступленням, а таксама

заданне па вивучэнню наступнай тэмы.

У абмеркаванні адкрытых заняткаў прынялі ўдзел прапагандысты Е. Гінзбург, А. Шалабасаў (будтрэст № 14), А. Кураш («Гомельводбуд»), В. Сахненка (завод вымяральных прыбораў), Г. Каменшычкаў (упраўленне мясцовай прамысловасці), М. Пяскоўская (ДБК), М. Савасцянаў (загадчык кабинета палітасветы на грамадскіх пачатках будтрэста № 14), В. Мацюк (сакратар парткома будтрэста № 14), Г. Ветлугаў (ГДУ), загадчык кабинета палітасветы Цэнтральнага РК КПБ В. Бабовіч і інш.

Выступіўшыя адзначылі высокую ўзровень метадычнай і тэарэтычнай падрыхтоўкі да заняткаў як прапагандыстаў, так і слухачоў. Звернула ўвагу на праблемнасць выкладання матэрыялаў, на выўленне вузкіх месцаў у арганізацыі эксперыменту, творчы падыход слухачоў да справы, на разнастайнасць форм падачы матэрыялаў. Не абышлося, натуральна, і без крытычных заўваг. У рамках адных заняткаў вельмі складана і цяжка раўназначна разгледзець усё пастаўленыя пытанні. Скарачэнне іх дало б больш часу для дыскусійных спрэчак і некаторых удакладненняў. Але ўсе выступіўшыя былі аднадушныя ў карыснасці падобных заняткаў і неабходнасці іх працягу.

Вопыт падрыхтоўкі і правядзення прайшоўшых заняткаў засведчыў, што поспех можа быць дасягнуты толькі тады, калі да гэтай складанай і працаёмкай работы актыўна падключаецца партыйная арганізацыя, адміністрацыя, метадычны Савет і Савет па эканамічнай адукацыі пры Цэнтральным РК КПБ.

Аглядны матэрыял падрыхтавалі: дацэнт кафедры палітэканоміі, член Савета па эканамічнай адукацыі пры Цэнтральным РК КПБ Г. ВЕТЛУГАЕУ і асістэнт кафедры галіновых эканомік Г. БОРСУК.

ЗОРНЫ ПАХОД

ПРАГРАМА БЫЛА НАСЫЧАНАЙ

Штогод у лютым студэнты нашага ўніверсітэта адпраўляюцца ў Зорныя паходы па раёнах Гомельшчыны. Сёлетні паход прысвячаўся XXVII з'езду КПСС, 68-й гадавіне Савецкай Арміі і Ваенна-Марскога Флоту і Міжнароднаму году міру.

Студэнты наведлі вёску Бабовічы, Курыцы, Ляскавічы, Чалюшчычы, Галубіцы Петрыкаўскага раёна. Перад працаўнікамі сельскай гаспадаркі і лекцыямі аб дасягненнях Гомельшчыны ў годар XXVII з'езду КПСС выступаў кіраўнік пахода П. П. Саковіч. Яго выступленні закралі і такую важную праблему як барацьба з п'янствам і алкагалізмам.

ПАУСЮДНА глядачы цёпла сустракалі выступленні самадзейных артыстаў ГДУ. Кожны канцэрт вядучыя праграмы студэнтка 1-га курса гісторыка-філалагічнага факультэта Святлана Прэжына і другаякурсніца фізічнага факультэта Андрэй Самсонаў пачыналі з узнёслых слоў звароту да вясцоўцаў.

Вялікую адказнасць адчувалі за сабой удзельнікі агітбрыгады, гаворачы мовы песен, танцаў, вершаваных радкоў аб плённай працы, савецкім ладзе жыцця, аб поспехах савецкіх людзей. Адначасова высьмейвалі ўсе існуючыя яшчэ загані. У гэтым сэнсе вельмі актуальнай была літаратурна-музычная кампазіцыя «Аб-

НА ЗДЫМКУ: фінал канцэртнай праграмы агітбрыгады. Пад акампаніемент Ю. Капоца [на пярэднім плане] выконваецца песня «Мы жадаем шчасця вам».

фізічнага факультэта Юрый Капоца, змяняўся жартоўнымі тэнцам «Па дарозе з кірмашу» і ўкраінскім народным. З ім выступалі салісты ансамбля народнага танца «Калінка» Волга Ка-

валёва, Валянціна Шчагалькова і Мікалай Васюк.

На эмену танцам прыходзілі новыя песні. Як заклік да заахавання міру на планеце, знішчэння войн прагучала песня «Вайна

і дзяціства» на вершы чацвёртакурсніцы гісторыка-філалагічнага факультэта Тацяны Пляцінай, музыку да якой напісала аўтар гэтых радкоў. Яна ж і выконвала гэту песню на канцэртах. Словы яе «...І тобы нікто, нікогда на земле и в играх не думал бы о войне» некалькі раз гучалі са сцэны пад апладысменты глядачоў.

Шмат цікавых нумароў паказалі ўдзельнікі агітбрыгады: эстрадныя танцы ў выкананні студэнткі 3-га курса факультэта фізічнага выхавання Тацяны Рыбаковай і матфака Алены Капусцінай, лірычныя песні студэнткі фізічнага факультэта Ірыны Кузьміной і Тацяны Парамскай, выступленне ўдзельнікаў студэнцкага тэатра эстрадных мініяцюр.

На працягу двухгадзічнай канцэртнай праграмы зала з заахваленнем сачыла за кожным выступленнем, і бурныя яе апладысменты сталі добрай ацэнкай усёй работы агітбрыгады. Кожны канцэрт агітацыйна-мастацкай брыгады заканчваўся песняй С. Наміна «Мы жадаем шчасця вам», і ўсе 23 яе ўдзельнікі нібы гаварылі: «Да новых сустрач!» А па тварах глядачоў, якія сядзелі ў зале, было зразумела, што жаданне гэта — ўземае.

М. ШЫРЫНКА на мастацкі кіраўнік студэнцкага клуба ГДУ «Маладошчы». Фота аўтара.

ПАЎНАМОЦТВЫ ПРАЦОЎНАГА КАЛЕКТЫВУ

Трэці год дзейнічае Закон СССР аб працоўных калектывах. За гэты час з'явіліся новыя нарматыўныя акты, якія дапаўняюць заканадаўства аб удзеле працоўнага калектыву ў вырашэнні розных вытворчых і сацыяльна-эканамічных пытанняў.

У адпаведнасці з заканадаўствам працоўныя калектывы выбіраюць кандыдатаў у дэпутаты Саветаў народных дэпутатаў, прадстаўнікоў у саветах выбарчых камісій, выбіраюць народных засядацеляў раённых народных судаў, групы народнага кантролю, таварыскія суды і іншыя грамадскія органы. Працоўныя калектывы актыўна ўдзельнічаюць у распрацоўцы планаў, маюць права заслухоўваць адміністрацыю аб ходзе выканання планаў і дагаворных абавязаных, аб выніках вытворча-гаспадарчай дзейнасці, кантралююць рэалізацыю сродкаў эканамічнага стымулявання.

Вялікая ўвага ў Законе ўдзельнічае ўмацаванню працоўнай дысцыпліны. Цяпер Правілы ўнутранага распарадку зацвярджаюцца не адміністрацыяй і прафсаюзным камітэтам, а па іх прадстаўленню — працоўным калектывам, які прымае меры па іх безумоўнаму выкананню. Працоўныя калектывы ўстаўляюць дадатковыя льготы і перавагі для перадавікоў вытворчасці, а таксама для тых, хто добра сумленна працуе ў калектыве на працягу многіх гадоў, вылучаюць кандыдатуры работнікаў для маральнага і матэрыяльнага заахочвання.

За парушэнне дысцыпліны працоўныя калектывы згодна арт. 9 Закона прымяняюць меры грамадскага ўздзеяння (таварыскага заўвага, грамадская вымова), перадаюць матэрыялы аб парушэннях працоўнай дысцыпліны на разгляд таварыскага суда. У неабходных выпадках працоўныя калектывы можа паставіць пытанне аб прыцягненні парушальніка працоўнай дыс-

цыпліны да адказнасці: часова перавесці яго на ніжэй аплачваемую работу, звольніць з работы, пазбаўіць яго часткова або поўнасцю прэміі і г. д.

Працоўны калектыв можа дэтэрмінава здымаць накладзенне ім спагнанне, а таксама хадзіць перад адміністрацыяй аб зняцці дысцыплінарнага спагнання, калі член калектыва не дапускае новых парушэнняў і правяў сябе як добра сумленнага работніка.

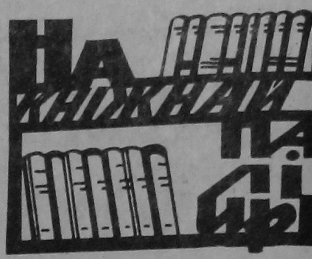
Законам вызначаны паўнамоцтвы працоўнага калектыву ў арганізацыі работы па выхаванню работнікаў у духу свецкага патрыятызму, дружбы і братэрства народаў, захавання правіл сацыяльнага агульнажыцця, ашчэдных адносін да народнага добра, непрымырмасці да п'янства, хуліганства.

Найбольш важныя пытанні жыцця і дзейнасці прадпрыемства, устаноў і арганізацый разглядаюцца агульнымі

сходамі (канферэнцыямі) працоўных калектываў, якія праводзяцца па меры неабходнасці, але не радзей двух разоў у год. Сходы працоўных калектываў могуць праводзіцца па аддзелах, структурных падраздзяленнях і лічацца прыватнымі, калі ў іх прымае ўдзел больш паловы агульнай колькасці членаў калектыва. Рашэнні прымаюцца агульным галасаваннем па большасці галасоў.

Правы і рэкамендацыі працоўных калектываў разглядаюцца ў месячны тэрмін адміністрацыяй, прафсаюзнай і іншымі грамадскімі арганізацыямі, а ў выпадку неабходнасці таксама і адпаведнымі дзяржаўнымі і грамадскімі органамі. Аб выніках разгляду прашанні і рэкамендацыі адміністрацыя, названыя арганізацыі і органы паведамляюць працоўнаму калектыву.

В. РУПІН,
юрысконсульт ГДУ.

ЛІТАРАТУРА ДА ХХVII З'ЕЗДА К П С С

У кнігарні № 19 па вул. Савецкай, 106 ёсць у продаж літаратура да ХХVII з'езду КПСС.

У. І. Ленін, КПСС аб сацыялістычным саборніцтве. — М., Палітвыдат, 1982 г. У тэматычны зборнік увайшлі публікацыі або часткова творы У. І. Леніна, дакументы Камуністычнай партыі аб сацыялістычным саборніцтве.

У. І. Ленін, КПСС аб сацыялістычнай законнасці і правапарадку. — М., Палітвыдат, 1982.

У кнізе змешчаны артыкулы, даклады, прамовы, пісьмы У. І. Леніна, дакументы і матэрыялы з'ездаў, якія вызначаюць ролю законнасці і правапарадку на ўсіх этапах камуністычнага будаўніцтва, задачы партыйных, савецкіх і грамадскіх арганізацый ва ўмацаванні законнасці і правапарадку.

ХУСАІНАУ Ю. М. На шляху да вялікага хлеба. — Мн., Беларусь, 1985.

У кнізе абагулен вялікі вопыт развіцця сельскай гаспадаркі і перапрацоўваючай прамысловасці, прыкладна станавлення і функцыянавання аграпрамысловых аб'яднанняў, іх перавагі і вынікі дзейнасці.

ПЯТРОУ Н. І. Адзін за ўсім — усе за аднаго. Калектывізм як рыса сацыялістычнага ладу жыцця. — М., Мысль, 1985.

БАНДАРЭНКА Н. А. Давер'е камуністаў. — Мн., Беларусь, 1985.

ВАШ АДПАЧЫНАК

СЕННЯ

Да 68-й гадавіны Савецкай Арміі і Ваенна-Марскага Флоту:

Актавая зала, 19.30 — вечар гісторыка-філалагічнага і біялагічнага факультэтаў.

Інтэрнат № 2. 19.00 — маладзёжны вечар «Пасвячэнне ў рыцары».

14 — 15.30 — масавыя спаборніцтвы па вольнай барацьбе; 16 — 18.30 — гульні па вайейболу, баскетболу; 18.45 — 21 — работа секцыі па ручному мячу (падшэфня ДСШ), спаборніцтвы па настольнаму тэнісу па месцу жыхарства.

ЗАЎТРА

10 — 14 — масавыя спаборніцтвы па вайейболу, баскетболу, кулявой стральбе па праграме дэкан гісторыка-філалагічнага факультэта; 14 — 16 — занятыі сямейнага спартыўнага клуба; 16 — 19 — гульні па вайейболу групы «Здароўе»; 19 — 21 — работа секцыі па ручному мячу (падшэфня домакіраўніцтва).

НА НАСТУПНЫМ ТЫДНІ

28-га лютага ў інтэрнаце № 2 адбудзецца пасяджэнне клуба народнай песні «Спяшчце, сябры». Пачатак — 20.00.

Рэдактар Ул. БАЛОГА.

СПОРТ

ЧЭМПІЁНЫ!

У г. Гродна завяршыліся спаборніцтвы па баскетболу па праграме IX летняй спартакіяды БССР. Зборная каманда Гомельшчыны (трэнер — старшы выкладчык факультэта фізыхавання Б. А. Царыкаў) была сфарміравана на базе нашага ўніверсітэта. Яна выступіла з вялікім поспехам: заваявала званне чэмпіёна.

На першым этапе гульні клас гульні прадэманстравалі студэнт 4-га курса факультэта фізыхавання майстар спорту СССР Аляксандр Жыдз, якому быў прысуджаны спецыяльны прыз. Здольным баскетбалістам зарэкамендаваў сябе і першакурснік фізічнага факультэта Сяргей Пінчук.

В. СЕЛІВАНУ,
начальнік каманды.

НА ФІНІШЫ ТЫДНЯ ЛЫЖНИКАЎ

З 10-га лютага ў нашай краіне праводзіўся Усеаюзны тыдзень лыжніка. Актыўны ўдзел прынялі ў ім студэнты, выкладчыкі і супрацоўнікі нашага ўніверсітэта. Асабліва масавай на спаборніцтва былі мінутла няздзела. Лыжнікі Цэнтральнага раёна нашага горада выйшлі на трасы здароўя ў зарэчнай зоне. Сярод спаборнічачых было каля 100 прадстаўнікоў ГДУ. Мужчыны і юнакі памераліся сіламі на пядкіламетровай, жанчыны і дзяўчаты — на трохкіламетровай дыстанцыях.

Сярод студэнтаў лепшы вынік паказаў другакурснік факультэта фізыхавання Л. Цейкі. Студэнтка 4-га курса біяфака В. Скачкова была

мапейшай па групе дзяўчат. Ім уручаны граматы спартклуба ГДУ і памятнаы падарункі спартклуба і раённага спартакітэта.

Па групе мужчын першым закончыў дыстанцыю выкладчык кафедры лёгкай атлетыкі і лыжнага спорту М. Каянхін, сярод жанчын — выкладчыца кафедры фізыхавання Л. Марозава.

Мінутла няздзела стала сапраўдным святам лыжнага спорту, прывесла вялікае задавальненне ўсім удзельнікам.

В. СІСЬКОУ,
старшыня спартклуба ГДУ.

ПА ПРАГРАМЕ СПАРТАКІЯДЫ «ЗДАРОЎЕ»

Заканчваецца ўніверсітэцкая спартакіяда «Здароўе-86». У спаборніцтвах па шасці відах спорту прынялі ўдзел 189 выкладчыкаў і супрацоўнікаў з усіх факультэтаў.

У спаборніцтвах па шахматах і кулявой стральбе першыя месцы заваявалі каманды фізічнага факультэта (капітаны А. Падалаў, В. Торап).

У спаборніцтвах па плаванню, міні-футболу, настольнаму тэнісу мацнейшымі аказаліся каманды матэматычнага факультэта (капітаны В. Міржэка, М. Селькін, П. Эдзігер).

На вайейбольнай пляцоўцы вызначалася каманда геалагічнага факультэта (капітан Г. Варатніцкі).

У асабістым заліку сярод стралкоў перамог А. Парукаў з

гістфіла. Другі вынік паказаў В. Торап з фізічнага і трэці — Н. Дрынеўская з матфака.

Сярод плыўцоў прызавыя месцы занялі адпаведна: па старшай узроставай групе жанчын — Ж. А. Герасімава з геалагічнага і А. В. Саннікава з матэматычнага факультэтаў; малодшай узроставай групе — Е. Закалодная з факультэта фізыхавання, Е. Мянйілава і Н. Торап з матэматычнага факультэта.

У старэйшай узроставай групе сярод мужчын перамог Г. І. Варатніцкі з геалагічнага факультэта, прызёры — Г. А. Сербін з гэтага ж факультэта і П. Д. Грыгарук з матфака; па малодшай узроставай групе — А. Сідараў, А. Кармазін з матфака і В. Залатарэнка з фізіч-

нага факультэта.

Пасля шасці відаў праграмы лепшую суму ачкоў набраў матэматычны факультэт. Другі радок у турнірнай табліцы займае геафак, трэці — гістфіл, чацвёрты — біяфак, пятае-сёмае месцы дзеляць факультэты фізыхавання, фізічны і эканамічны.

Прафсаюзным бюро факультэтаў, асабліва фізічнага, эканамічнага і факультэта фізыхавання, неабходна ўзмацніць арганізацыйную работу па дэдуцыі да занятак у групах «Здароўе» большай колькасці выкладчыкаў і супрацоўнікаў.

А. ГРЫШАЧКІН,
галоўны судзя спартакіяды «Здароўе».

СКРЫЖАВАЛІ КЛІНКИ ШПАЖЫСТЫ

На спартакіядзе спартклубаў ВУР рэспублікі, якая праходзіла ў Мінску, нашы шпажысты ў камандным заліку занялі трэцяе прызавое месца. Найбольш вызначыўся студэнт факультэта фізыхавання майстар спорту СССР Віталь Хімакоў. У фехтаванні на шаблях ён быў п'ятым.

Пасляхова выступілі нашы спартсмены ў камандных спаборніцтвах. У прыватнасці, шпалісты і рапірысты выйшлі на другое месца, рапірысты былі трэцімі, шпалісты — п'ятымі. Каманда ГДУ набрала 233 ачкі і размясцілася ў турнірнай табліцы ўслед за дружкамі Беларускага інстытута фізічнай культуры і БПІ, аперэдзіўшы моцныя калектывы БДУ імя У. І. Леніна, МРТИ і Брэсцкага педагагічнага інстытута.

В. ЛІСОЎСКИ,
трэнер каманды.

БУДУЧЫЯ ЧЭМПІЕНКІ.

Фота У. Чысцка.